

Kaj smo denarja zabili
in slabih reči nakupili,
ker ni zalegel noben opomin!
Zdaj pa smo se izučili,
po brdkih izkunjah sklenili:
Trgovca naš je:

VALENTIN HLADIN

Celje, Prešernova 14, poleg Mar. cerkve.

Središče. Življenjski jubilej gospe Franciške Robič. V torek dne 27. novembra je praznovala svojo 70letnico gospa Franciška Robič, trgovka v Središču. Dasi skoraj skrita, tiha in skromna, je po svoji dobrasrčnosti znana daleč čez meje središke župnije. Njeno ime je s hvaležnostjo zapisano v srcih naštetih Središčanov in okoličanov. Število onih, onih, ki jim je Robičeva gospa kumovala, bodisi pri krstu ali pri birmi, je veliko, kakor je veliko število tudi tistih, ki so na drugi način bili deležni njene dobrote. Vse prosvetne, verske in narodne organizacije v fari jo štejejo med svoje prve podpornice. Cerkev in revez, to je bilo zmiraj polje njenega udejstvovanja. Rodila se je naša jubilarica dne 27. novembra 1864 v Ormožu, v družini Gesner. Po končanem šolanju je vstopila v službo k pošti in kot taka službovala v Velenju, Gornjemgradu in v Ljutomeru, dokler se ni leta 1890 poročila z uglednim središkim trgovcem g. Maksom Robič. V srečnem zakonu ji je Bog podaril dva sinova, katerih eden, g. Maks je profesor na učiteljski v Ljubljani, drugi, g. Franjo, pa vodi znano trgovino v Središču, kjer z vso pridnostjo pomaga tudi stara gospa. Prva pokonci, zadnja k počitku, je s svojo prirojenjo pridnostjo povsod navzoča, tako v trgovini kot v gospodinjstvu. Vključ vsem težavam, ki jih življenje prinaša in ki tudi njej niso bile prizanešene, je zmiraj vesela in dobre volje. Pač ve, kje je vir tolažbe, in zato hodi tako rada in pogosto v cerkev. Poleg matinske skrbi za družino, kjer deli enako ljubezen med sinove, sinahe in vnuke, pa ji je menda najdražji tisti kotiček na našem pokopališču, kjer sniva večni sen od leta 1926 njen dragi mož. Ni ga menda pogreba v Središču, za katerim bi ne stopala Robičeva gos-

pa in ob tej priliki pokramljala z rožicami, ki pokrivajo gomilo njenega moža. Čestitkam številnih hvaležnih prijateljev in znancev dodajemo z vročo željo: »Naj ji ljubi Bog podeli, da bi naš v zdravju in zadovoljnosti s svojo navzočnostjo osrečevala do skrajnih mej človeškega življenja.« Bog ga živi!

Sv. Jurij ob južni žel. V dne 6., 7. in 8. decembra se bo vršila duhovna obnova za fante in može v farni cerkvi. Ti dnevi naj bodo nekak oddih za telo in posvečeni skrbni za dušo. Znan mladina ljub nam bo v svojih govorih pokazal, kje je rešitev iz današnjih zmed in zmot. Vsi dobri fantje in može, pridite v velikem številu!

Sv. Rupert nad Laškim. Nesrečna ponočna ženina: eden v ječo, drugi v grob. V noči 18. novembra sta se sestala pri Sv. Petru na Vrhu dva fanta: eden iz laške župnije, drugi iz lenartske. Kmalu se je začel prepir radi dekleta. Ko so glasna nasprotnika odpravili iz hiše, se je v rokah enega zabliškal nož, par udarcev in drugi fant se je, smrtno ranjen na glavi, zvrnil na tla ter kmalu izdihnil. Njegovo truplo so drugi dan prepeljali v Laško. — V četrtek dne 22. novembra je umrl v Malbrezi posestnik Mihael Privšek, po domače: Slatenšek. Po dolgem trpljenju ga je Bog poklical v boljšo večnost. Naj v miru počiva!

Šmartno ob Paki. Pri nas je bilo veliko pričakovanja v zadnjih tednih. Pričakovalo se je, da bo začela voda teči nazaj proti bregu. Nekdo je bil pri nas, ki je vedel to naprej povedati. Sedaj je prišel čas, da bi se moralo gotovo zgoditi, če je bilo prav napovedano. Ako je imel kdo to upanje, je hudo prevaran. Naj gleda vodo, kakor dolgo hoče in z jezo, kolikor je ima, vodo noče nazaj, naj bi tudi hudo bilo komu. Ko bi jeziki vodo obračali, bi šlo hitro. Veliko moči bi že moral imeti, kdor bi jo hotel samo zaustaviti; za nekaj časa to že gre, za vedno je ne more zadrževati največji jez. Da bi vodo obrnil, takega močnjaka nimamo pri nas. Kam bi z njo in

Tolažba nebeška.

Katoliški molitvenik, zlasti za postarne ljudi, tudi z velikimi črkami, močno vezan z zlato obrezo, stane 32 Din. Dobite ga v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Pri astimi n boleznih srca, prsi in pljuč, škrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnavna delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opažali pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak bolnik boji. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

kaj bi bilo iz nas! Tako pa ni nič hudega in ni to nikomur v žalost kot onemu, ki bi vodo rad obračal. Kakor pravica, ima tudi voda svojo pot, ki gre od zgoraj navzdol.

Pišce. Preskarjeve mame ni več. Pretekli teden smo jih pokopali. — Na prijaznem hribčku, »Knezov hrib« imenovan, se dviga ponosen Preskarjev dom. Ponosno se ozira čez Globoko tja proti Brežicam. Ni velik, a poln sreče in zadovoljstva je bil še pred kratkim. Saj je v njem vladala ljubezen, sloga in zastopstvo. Kje bi našli vzornejšo družino, kakor je bila Preskarjeva? Mož in žena sta vedela, da morata biti en duh v dveh telesih. Toda tudi otroci so se zavedali v polni meri, kaj se pravi: »Spoštuj očeta in mater... Ni bilo slišati slabe besede ali prepira v tej hiši, ni bilo tu slabe knjige, ne slabega časopisa. Bogu pa so dejali vse, kar je božjega. In nebo je rosilo obilen blagoslov na vse. Ali kako so vsi ljubili svojo drago mamó! Saj je to tudi zaslužila, ko je tako skrbela za vse. Ko ni mogla več prenašati vseh boleznih teže dneva, je doma počivala. Kaj počivala? Njene roke so drobile jagodo za jagodo rožnega venca. Zdaj za dobrega, skrbnega moža, zdaj za tega ali onega sina, zdaj za to ali ono hčer, zdaj za vse skupaj... Največ jagod pa je zdrlo skozi njene prste za Ivana študenta, sedanjega pripravnika za upravno službo na srezkem načelnstvu na Hvaru ob sinjem Jadranu. Ta ji je bil najbolj pri srcu. Kdo ji bo to zameril? Materino srce namreč čuti nevarnost, ki preti otroku v tujem, mrzlem svetu. In njene prošnje niso bile zastoj. Zvest ji je ostal Ivan, zvest veri v Boga Vsemogočnega. In ko so mu sinji valovi morja oznanili, da ne bije več zanj tako drago srce ljube mamice, je prihitel, da potolaži potrtega in žalujočega očeta, brate in sestre ter se poslovi od drage mamice in jo še vidi vsaj mrtvo, ko mu žive ni bilo več mogoče. — 71 jeseni je bilo Preskarjevi mami. Zadnja jih je

in draguljev niso priznavali kot plačilno sredstvo. Z zlatom ni mogel nihče nič kupiti, ker ga je bilo preveč.

Kadar je umrl kralj, so zazidali njegovo sobo, ne da bi kaj premaknili, kajti tak prostor je veljal za svetega.

Lov je bil vobče prepovedan. Love je prirejal samo kralj v velikanskem obsegu ob določenih prilikah. Za gonjače je služilo 30.000 Indijancev.

Peruanci so imeli pisavo na vozle. Imenovali so jo quipu. Na raznobarnih sukanih nitih so delali različne vozle, ki so pomenjali razne predmete in dejanja. S to pisavo so lahko seštevili, odštevali in množili. Imeli so ljudi, ki so se bavili skozi celo življenje samo s sestavljanjem in razreševanjem vozlov. Pisava Inkov na vozle je še danes nerešena skrivnost.

Taka je bila torej dežela, ki je pritegnila nase pozornost španskih pustolovcev.

V začetku 16. stoletja je vladal v Peru kralj Vaina Kapah. Ta je dal izdelati za dan, ko bi dobil njegov sin ime, velikansko zlato verigo, ki je bila dolga 70 čevljev in debela kot zapestje odraslega moža. Radi tega je prejel sin ime Huaskar (= veriga).

Tisto leto po tem dogodku je zbral kralj 40 tisoč vojakov, napadel kraljestvo Quito ter ga

osvojil. Prvorojenka premaganega kralja je privedel domov in jo vzel za ženo. Leto pozneje mu je porodila sina Atahualpa. Ta se je razvil v teku let v postavnega in pametnega mladeniča. Kralj bi mu bil rad zapustil vso državo, pa ni mogel, ker je bil prvorojenec Huaskar. Sklenil pa je proti običajem svojih prednikov, prepustiti Atahualpi kraljevino Quito. Sporočil je ta svoj sklep sinu Huaskarju in ta se je vdal takoj.

Vaina Kapah je dal na to zgraditi dve veliki cesti, ki sta peljali skozi vso deželo od severa proti jugu. Ko so gradili zadnjo, so prinesli kralju vest, da so se izkrcali na morskem obrežju tuji ljudje, kakoršnih še ni videl nihče. To je bil Balboa s svojimi ljudmi leta 1515.

Od tega časa se ni podal Vaina Kapah na nobeden osvojevalen pohod več, temveč je samo skrbno in s tesnim srcem gledal na mersko obal. Spomnil se je bil stare prerokbe, ki je napovedovala prihod neznanih mož in ti bodo uničili peruansko državo in njene bogove. Bil je to podoben pojav kot v Mehiki. Domačini so bili radi te napovedi že vnaprej prepričani, da nič ne opravijo, in zato so bili manj odporni. To je zelo važno dejstvo za razumevanje podjarmljenja tako velikih in dobro urejenih držav, kot sta bili Mehika in Peru, s tako neznatnimi močmi.

Pošta ameriškega pred sednika v prvem letu.

V prvem letu je prejel sedanji predsednik Zed. držav v Severni Ameriki 22 tisoč brzojav in 1.620.000 pisem in zavojev.

750 litrov vode zbožni

vsako sekundo preko prepada znanega vodopada Niagara v Združenih državah Severne Amerike.

Čudež po 40 letih

je doživela pred kratkim puščava Kalahari v Južni Afriki. Po preteku 40 let je namreč zopet enkrat deževalo.

Koliko jezikov

govori človeštvo na celem svetu? Ljudje govorijo na celem svetu 3420 različnih jezikov.